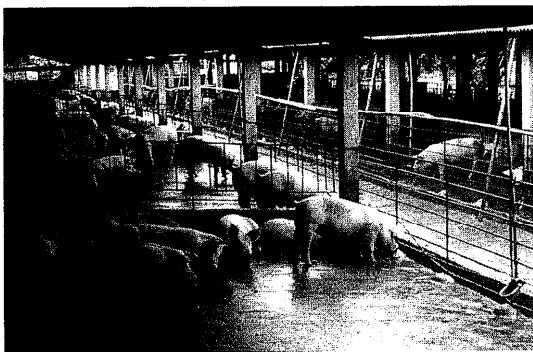

VARKENSHOUDEN OP ZIJN CHINEES

dr. R. de Koning, Hoofd van de afdeling Productie en Kwaliteit

Van Chinese varkensrassen heeft U inmiddels wel gehoord; hoe de Chinezen varkenshouden, is minder bekend. Dat doen ze al eeuwen. In de fokkerij wordt onderzocht wat de waarde van de Chinese rassen kan zijn voor de verbetering van onze varkens. Er is een studiereis ondernomen door PV, IVO en IMAG om na te gaan wat we van hun manier van varkenshouden kunnen leren. Een warmer klimaat, vaak verplaatsen en hergroeperen leidt op Taiwan tot zeugen met een betere sociale ontwikkeling. De zeugen vechten daarom minder in de groepshuisvesting en zijn dan ook minder kreupel.

De varkenshouderij op Taiwan

Taiwan is een eiland ter grootte van Nederland vlak voor de kust van het vasteland van China. Er wonen 18 miljoen mensen. In economische ontwikkeling lijkt het sterk op Korea; Philips heeft er een grote vestiging en het land is de grootste producent van PC's: het is een snel opkomende economische macht.

Er worden ongeveer 750.000 zeugen gehouden, die per jaar goed zijn voor een produktie van 14 miljoen slachtvarkens. Deze zitten op een paar zeer grote en op een groot aantal kleine bedrijven. De gebruikte rassen zijn Landras, York, Duroc en Hampshire.

Men zou graag Nederlandse rassen gebruiken, maar is beducht voor Mond en Klauwzeer, omdat wij daartegen anten.

K.I. wordt zeer uitgebreid toegepast. Zelfs met diepvriessperma heeft men redelijke ($\pm 60\%$ non return) resultaten. Ongeveer 20% van de produktie wordt geëxporteerd naar Japan.

Studiereis

Bij het houden van zeugen in groepen treden nogal eens kreupelheden op: Eén van de oorzaken daarvan zijn de vechtpartijen, die in groepshuisvesting optreden. Bij een eerdere gelegen-

heid was geconstateerd dat men in Taiwan groepshuisvesting toepast zonder dat daarbij veel kreupelheid optreedt. Dit was een interessante constatering. Er werd besloten een studiereis te ondernemen om de redenen te achterhalen waarom dezelfde zeugen die wij hebben, in Taiwan in groepshuisvesting niet kreupel worden.

Geén kreupelheid; andere houderij

Bij het bezoek aan Taiwan werden 13 bedrijven verspreid over het land bezocht. Overal werd het bedrijf gekenschets: hokvormen, diercategorieën, verplaatsingsstrategieën, produktie, enzovoort. Daarnaast werd het gedrag van de zeugen vastgelegd en zijn de zeugen beoordeeld op beenwerk en op verwondingen die op vechten konden duiden.

Er werd inderdaad gevonden, dat er weinig onrust in de groepshuisvesting optreedt. Het is dus van belang te zoeken naar de redenen hierachter. Aangezien het niet aan de genetische aanleg van de dieren kan liggen (dat zijn immers "onze" Europese rassen), moet het in de omstandigheden waaronder ze worden gehouden zitten. Het klimaat op Taiwan is vochtig en warm,

waardoor het de varkenshouderij niet gemakkelijker wordt gemaakt. Wellicht heeft dit klimaat echter een positieve invloed op de beengebreeken, die opvallend weinig optreden.

De kraamopfokhokken zijn in Taiwan, net als bij ons, klein. Ze hebben een **vollledig** roostervloer. Daarna komen de biggen op flatdecks met een volledig roostervloer. Totdat de **gelten** worden gedekt, worden ze nog minstens vijf maal verplaatst en opnieuw gegroepeerd. Iedere hergroepering vereist nieuwe gevechten om de sociale rangorde vast te stellen. Zodoende worden de biggen zeer ervaren in het regelen van sociale contacten in een nieuwe omgeving en in het hanteren van gevechten. Er is nog een ander punt. De wanden van hokken en stallen zijn meestal open. Hierdoor zijn de opfokzeugjes veel meer betrokken bij de omgeving dan in Nederland het geval is. Op deze manier wordt het sociale gedrag van de opfokzeugjes beter ontwikkeld en zijn ze als zeug beter in staat conflicten op te lossen.

De hokken zijn in Taiwan over het algemeen groter dan hier. Dat is mogelijk omdat door het warme klimaat de huisvestingskosten een stuk lager zijn. De beschikbare oppervlakte per dier is in de opfokperiode op Taiwan ongeveer tweemaal zo groot als in Nederland.

Na het spenen van de biggen worden de zeugen bijeen gebracht in een grote ruimte of in een kleinere ruimte met afgeschermden delen. Deze ruimte maakt het de zeugen mogelijk zich aan

een gevecht te onttrekken op een wijze die ook voor de tegenstander duidelijk is. Vechten bij hergroepering duurt dan ook maar kort en leidt niet tot ernstige verwondingen.

De waarde voor de varkenshouderij in Nederland

Het is nog te vroeg om deze ideeën direct in de Nederlandse advisering in te bouwen. Op termijn kan dat wel gebeuren. Op dit moment worden ze nader uitgewerkt in proeven van **IVO*** en **IMAG****. Zij bepalen op beperkte schaal wat de effecten zijn van meer verplaatsingen in de **opfok** en proberen een geschikt **afspeengroepshok** te ontwerpen. Ook in het praktijkonderzoek wordt rekening gehouden met de ervaringen uit de Taiwanreis. Bij verbouwingen in Rosmalen en Raalte wordt gestreefd naar een betere sociale **opfok** van zeugen. Hier zullen grotere groepen van oudere opfokzeugen worden geformeerd. Deze zullen aan een aangepast voerstation worden gevoerd.

(Het hier beschreven onderzoek vond plaats in samenwerking met dr. G. van Putten, Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek "Schoonoord" en ir. P. Koomans, Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen. De resultaten zijn te vinden in het I.V.O.-rapport **B-320**, met de titel: "Een onderzoek op Taiwan naar het groeperen van zeugen").

* Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek

** Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen